

Sygn. akt VII U 1501/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan- Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 marca 2018 r.

w Warszawie

sprawy A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania A. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 9 października 2017 r. znak: (...)

oddala odwołanie

UZASADNIENIE

A. M. w dniu 31 października 2017 roku wniosła do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie, za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 9 października 2017 r., znak: (...), odmawiającej jej prawa renty socjalnej. W uzasadnieniu odwołania wskazała, iż nie zgadza się z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS, która stwierdziła, iż nie jest ona niezdolna do pracy. Odwołująca zaznaczyła, iż od wielu lat choruje na schizofrenię. Dodała, iż z uwagi na to schorzenie przyjmuje leki psychotropowe oraz pozostaje pod stałą opieką psychiatry. Zdaniem odwołującej, powyższe okoliczności w sposób jednoznaczny świadczą o tym, że jest niezdolna do pracy. W związku z tym, odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie jej prawa do renty socjalnej, o którą wnioskowała (odwołanie z dnia 31 października 2017 r., k. 3 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że odwołująca w orzeczeniu Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 5 października 2017 r. nie została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy. W związku z tym organ rentowy odmówił jej prawa do renty socjalnej (odpowiedź na odwołanie z dnia 3 listopada 2017 r., k. 5 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołująca A. M., ur. dn. 22 października 1982 r., od 1 lipca 2007 r. pobierała rentę socjalną (decyzja z dnia 10 października 2007 r., k. 23 tom I a.r.).

Kolejnymi decyzjami organ rentowy przyznawał jej prawo do renty na dalsze okresy. Decyzją z dnia 23 września 2014 r. organ rentowy przyznał jej prawo do renty socjalnej do 30 września 2017 r. (decyzja z dnia 4 września 2009 r., k.37 tom I a.r., decyzja z dnia 23 września 2010 r., k.54 tom I a.r., decyzja z dnia 4 października 2011 r., k.78 tom I a.r., decyzja z dnia 21 sierpnia 2012 r., k.100 tom I a.r., decyzja z dnia 23 września 2014 r., k.117 tom I a.r.).

W związku z upływem okresu, na jaki renta była przyznana odwołująca w dniu 14 sierpnia 2017 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty socjalnej. Wobec tego została skierowana do Lekarza Orzecznika ZUS, który po przeprowadzeniu bezpośredniego badania i dokonaniu analizy przedstawionej dokumentacji medycznej ustalił, że A. M. nie jest niezdolna do pracy (wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, k. k. 135 – 136 tom I a.r., orzeczenie Lekarza Orzecznika ZUS, k. 137 a.r. tom I).

W związku ze sprzeciwem odwołującej sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 5 października 2017 r. również uznała, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy (sprzeciw, k. 19 tom II dokumentacji lekarskiej, orzeczenie Komisji Lekarskiej k. 138 a.r. tom I).

W oparciu o powyższe orzeczenie Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. decyzją z dnia 9 października 2017 r., znak: (...), odmówił A. M. prawa do renty socjalnej (decyzja z dnia 9 września 2017r., k. 139 tom I a.r.).

A. M. złożyła odwołanie od powyższej decyzji, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 31 października 2017 r., k. 3 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty psychiatrii celem ustalenia, czy odwołująca jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało:

- przed ukończeniem 18-tego roku życia;
- w trakcie nauki w szkole wyższej przed ukończeniem 25-tego roku życia;
- w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (postanowienie z dnia 27 listopada 2017 r., k. 8 a.s.).

Sąd na podstawie opinii biegłej psychiatrii z dnia 17 stycznia 2018 r. ustalił, że odwołująca od co najmniej 2007 r. choruje na schizofrenię paranoidalną. Do 2011 r. była parokrotnie hospitalizowana i rehabilitowana w oddziałach dziennych. Odwołująca leczy się systematycznie, przy czym brak jest wytwórczych objawów psychotycznych ani głębszych wahań nastroju. Od marca 2017 r. odwołującej zmniejszono dawkę zalecanego neuroleptyku, co nie wpłynęło istotnie na jej stan psychiczny, który jest względnie stabilny. U odwołującej występują okresowo pogorszenia samopoczucia uwarunkowane sytuacyjnie, ale bez nawrotów objawów psychotycznych. W ocenie biegłej stan psychiczny odwołującej od czasu ostatniego badania orzeczniczego w ZUS w 2014 roku uległ poprawie. Biegła psychiatra na podstawie przeprowadzonego badania stwierdziła, że po 30 września 2017 r. odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy (opinia biegłej psychiatrii z dnia 17 stycznia 2018 r., k.26-26-28 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych oraz aktach rentowych odwołującej, a także

w oparciu o dowód z opinii biegłej sądowej z zakresu psychiatrii. Zgromadzony materiał dowodowy w postaci dokumentów oraz jego zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd jako materiał kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał opinie biegłego z zakresu psychiatrii, albowiem dowód ten pozwolił na dokładne określenie zakresu dysfunkcji, jakie występowały w stanie zdrowia odwołującej. Uzyskane w ten sposób wiadomości specjalne Sąd uwzględnił w całości, ponieważ opinia została wydana przez biegłą w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej oraz na podstawie bogato zgromadzonej dokumentacji medycznej.

W ocenie Sądu materiał dowodowy w niniejszej sprawie był wystarczający do wydania orzeczenia.

Sąd zważył co następuje:

Odwołanie A. M. z dnia 31 października 2017 r. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W. z dnia 9 października 2017 r., znak: (...), jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 4 ust. 1-3 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (tekst jednolity Dz.U. z 2013 r., poz. 982 ze zm.) zwana dalej „ustawą o rencie socjalnej” - renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18-tego roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25-tego roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Osobie, która spełnia warunki określone w ust. 1, przysługuje:

- 1) renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Z kolei z dyspozycji art. 15 ustawy o rencie socjalnej wynika, że ustawodawca w ramach oceny, czy spełnione zostały przesłanki do przyznania opisanego powyżej świadczenia, nakazał odpowiednio stosować art. 12-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz. 1383 ze zm., dalej: ustawa emerytalna), które zawierają legalne definicje całkowitej i częściowej niezdolności do pracy. Przepis art. 12 ust. 1 ustawy emerytalnej wskazuje, że za całkowicie niezdolną do pracy należy uznać osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepis art. 12 ust. 3 ustawy za częściowo niezdolną do pracy uznaje osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Przy ocenie stopnia i trwałości tej niezdolności oraz rokowania, co do jej odzyskania uwzględnia się zarówno stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, jak i możliwość wykonywania pracy dotychczasowej lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne ubezpieczonego (art. 13 ust. 1 ustawy emerytalnej) (wyrok Sądu Najwyższego z 28 stycznia 2004 r., II UK 222/03). Wskazać również należy, że przesłanka niezdolności do jakiegokolwiek pracy odnosi się do każdego zatrudnienia w innych warunkach niż specjalnie stworzone na stanowiskach pracy odpowiednio przystosowanych do stopnia i charakteru naruszenia sprawności organizmu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2000 r., II UKN 134/00 i z dnia 7 września 1979 r., II URN 111/79).

Wspomniany art. 15 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej odsyła również do art. 107 ustawy emerytalnej, który wskazuje, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy oraz wysokość tych świadczeń ulega zmianie, jeżeli w wyniku badania lekarskiego, przeprowadzonego na wniosek lub z urzędu, ustalono zmianę stopnia niezdolności do pracy, brak tej niezdolności lub jej ponowne powstanie. Cytowany wyżej przepis wskazuje, że prawo do świadczeń uzależnionych od niezdolności do pracy może ulec zmianom w przypadku zmiany kwalifikacji niezdolności do pracy, jej ustania lub ponownego powstania. W aspekcie formalnoprawnym w przypadku renty socjalnej może więc nastąpić utrata prawa do tego świadczenia bądź ponowne nabycie uprawnień. O zmianach w prawie i wysokości świadczeń rentowych przesądza każdorazowo wynik badania lekarskiego przeprowadzanego przez Lekarza Orzecznika ZUS/Komisję Lekarską ZUS, dokonujących oceny niezdolności do pracy, jej stopnia i trwałości. Treść orzeczenia Lekarza Orzecznika ZUS/Komisji Lekarskiej ZUS w przedmiocie zmiany stopnia niezdolności do pracy, jej braku lub

ponownego powstania, powinna w równym stopniu wynikać z profesjonalnej oceny stanu zdrowia badanego, jak i biologicznego aspektu niezdolności do pracy z elementami ekonomicznymi.

Zaakcentowania wymaga, iż w okresie od 1 lipca 2007 r. do 30 września 2017 r. odwołująca pobierała rentę socjalną. W świetle przytoczonych przepisów kwestią, od której uzależniona była zasadność odwołania było ustalenie, czy odwołująca jest nadal osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wobec tego, celem rozstrzygnięcia powyższej wątpliwości Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu psychiatrii, jako właściwego ze względu na schorzenia występujące u odwołującej.

Powołana w sprawie biegła wypowiedziała się w kwestii stanu zdrowia odwołującej na podstawie badania jej osoby oraz zgromadzonej w aktach sprawy i aktach rentowych dokumentacji medycznej. Jej spostrzeżenia i wnioski są logiczne, nie budzą żadnych wątpliwości. Biegła oparła się na kompleksowym materiale dowodowym. Z jej opinii jednoznacznie wynika, że choć odwołująca nadal cierpi na schizofrenię paranoidalną to stan jej zdrowia uległ poprawie. Wobec tego odwołująca nie jest nadal całkowicie niezdolna do pracy.

Sąd w całości podzielił wnioski i spostrzeżenia zawarte w opinii biegłej. Podkreślić należy, że opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według kryteriów z art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, którymi są: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00). W efekcie specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonującą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04).

Reasumując powyższe rozważania natury prawnej i faktycznej Sąd doszedł do przekonania, że odwołująca z uwagi na stan zdrowia nie jest aktualnie niezdolna do pracy w stopniu całkowitym.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi względami uznał zatem odwołanie A. M. za niezasadne i na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił je.

SSO Monika Roslan – Karasińska

15/05/2018 r.

ZARZĄDZENIE

(...)